

tanken i det Lovforslag, som blev forelagt af den daværende Justitsminister i det andet Thing, var den, at Udøvelsen af saadan Lægevirksomhed kun skulde medføre Straf, naar der derved virkelig var sket Skade. Der yttrede sig dengang i det andet Thing vægtige Stemmer for en fuldstændig Frigivelse af Lægevirksomheden. Jeg skal blandt Andre nævne Dr. Lehmann. Han udtalte sig om Udøvelsen af den uexaminerede Lægevirksomhed saaledes, at han ansaa det som en Konsekvens af Friheden, at der maatte gives fuldstændig Frihed i den Henseende, ja han kaldte det endog saa en uundgaaelig Konsekvens af Friheden. Ligesaa godt sagde han, som man har Lov til at henvende sig baade i borgerlige og kirkelige Forhold til andre Mænd — i juridiske Forhold saaledes til Vinkelskrivere, som han vilde kalde juridiske Kvassalvere — ligesaa godt maatte man have Lov til at henvende sig om Lægehjælp til andre end netop til de autoriserede Læger. I det Hele taget fremgik af den Forhandling, som da foregik i det andet Thing, at man nok billigede en Forandring i den bestaaende Kvassalverlovgivning, men ikke desto mindre tyder Alt paa, at der dengang har været en meget stærk Bevægelse i Gang til Fordel for den autoriserede Lægevirksomhed, og endskjøndt man fra alle Sider anerkjendte det Berettigede i en Forandring, forkastede Landstthinget dog Forslagets Overgang til 2den Behandling. Ogsaa her i dette Thing har denne Sag været behandlet, saavidt jeg husker 1872—73. De Onsker, som have gjort sig gjældende, ere nærmest gaaede i Retning af fuldstændig Frihed; men saavidt har Forslagsstillerne ikke turdet gaa i deres Forslag, navnlig i Betragtning af den Skæbne, som Sagen har mødt paa sine tidligere Stadier, og navnlig i Betragtning af, at man derved kunde forhindre, at man kom til en Forandring i denne vigtige Sag. Forslaget gaar derfor kun ud paa en ringe Forandring i Forordningen af 5te September 1794. I Forordningens § 6 indeholdes nemlig den Bestemmelse, at der kan gives uexaminerede Mænd og Kvinder Tilladelse til at udøve Lægevirksomhed, naar de have Stiftsstyret og Amtmandens Vidnesbyrd for Duelighed i den Henseende. Dette er nu vistnok Vidnesbyrd, som det er meget vanskeligt at erhverve, navnlig da der endnu fra de autoriserede Lægers Side reiser sig og gennem Aarenes Løb har reist sig saa stærk Opposition derimod; og kunne saadanne Vidnesbyrd ikke erhverves, kan Ministeren selvfølgelig ikke give den Tilladelse, som udfordres. Man har derfor troet at kunne gjøre en Forandring i denne Paragraf derhen, at, naar der kun staffles paalidelige Attester for Bedkommendes Dygtighed i at helbrede visse bestemte Sygdomme, skulle Bedkommende ogsaa kunne erhverve Tilladelse til at udøve denne Virksomhed. Der er en lille Forandring i Forslaget iaar fra det ifjor, begrundet nærmest paa

en Meningsforskjel — ja, jeg kan dog kun tilbøielige Meningsforskjel — mellem Forslagsstillerne. Ifjor indeholdt Forslaget den Bestemmelse, at man skulde præstere paalidelige Vidnesbyrd for i mindst 5 Tilfælde at have kureret Sygdomme, som autoriserede Læger havde behandlet i længere Tid uden kjendelig Forbedring. Adskillige af Forslagsstillerne have ment, at dette var en for stor Indskrænkning og noget vanskeligt at præstere, og iaar har man derfor kun bibeholdt det saaledes, at der skal fremlægges paalidelige Attester for, at man har helbredet saadanne Sygdomme, som autoriserede Læger ikke have kunnet helbrede. Naar vi se hen til de bestaaende Forhold, maa man jo vistnok meget beklage, at der ikke er større Frihed, end der er paa dette Omraade. For endel Aar tilbage syntes det netop, at denne Beklagelse traadte stærkere frem, end den har været i de sidste Aar. Der var i sin Tid en bekjendt Præst, som udøvede en meget udbredt Lægevirksomhed, men som desværre ogsaa maatte bøde haardt, fordi han kom sine lidende Medmennesker til Hjælp, og man ser jo ogsaa nu af og til, at En eller Anden har været tiltalt for Udøvelsen af en saadan Lægevirksomhed og er bleven idømt betydelige Bøder. Det er kun et Par Dage siden, at jeg i de offentlige Blade læste en saadan Dom over en ældre Kone, der havde givet sig af med at kurerer visse Sygdomme og Bølber, Rosen og deslige, men kun naar de fandtes paa Hænder eller Fødder. Hun havde ikke givet sig af med Andet, og hun havde erkjendt, at hun havde ydet sin Hjælp til Mlange. Hun havde ikke forlangt Noget for denne Hjælp, men blot sagt til dem, at de kunde give Lidt for, hvad Midlerne havde kostet; det var det Hele. Det kunde ikke erkjendes, at de Midler, hun havde anvendt, paa nogensomhelst Maade kunde afstedkomme nogen Skade. Der siges naturligvis ikke Noget om, hvormange Mennesker hun i disse mange Tilfælde har hjulpet, derimod mener man, at det skal være konstateret, at hun i det enkelte Tilfælde, for hvilket hun blev sagsøgt, havde benyttet sig af Midler, som ikke havde virket, men havde gjort, at Sygdommen var, om ikke forværret, saa dog trukket ud og var bleven vanskeligere at behandle, og det er i Anledning af dette Tilfælde, at hun er bleven idømt Mulkten. Man har sagt, at hun ikke kunde have tilstrækkelig Kjenndskab til at skjelne Sygdomme fra hinanden, hvor de vare nærbeslægtede; men hvor ofte er det dog ikke Tilfældet, at selv de autoriserede Læger, hvor Sygdomme nærme sig til hinanden i Kjendemerker, tage feil af Sygdommen og derved komme til at anvende et andet Middel end det, der virkelig fordres til den paagjældende Sygdom? Dette sker vist saa ofte — jeg er vis paa, at Ingen tør benegte det —, men naar det sker, er det ikke Tale om at drage den autoriserede Læge til Ansvar, fordi han ikke har truffet den rigtige Sygdom og